

Василь ШЕВЧЕНКО

ад'юнкт відділу організації освітньо-наукової
підготовки Харківського національного
університету внутрішніх справ

ВИОКРЕМЛЕННЯ ВИДІВ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Діяльність органів Національної поліції спрямовує свої зусилля на забезпечення публічної безпеки та порядку шляхом використання відповідних адміністративно-правових інструментів, що в цілому створює сприятливі умови для недопущення вчинення правопорушень у суспільстві.

На сьогоднішній день в науковій літературі вчені більш уваги звертають на використання терміну «адміністративно-правовий інструмент». Так, І.В. Патерило пропонує розуміти під адміністративно-правовими інструментами відповідну сукупність засобів (приймів), які використовуються суб'єктами публічної адміністрації для регулювання суспільних відносин, що виникають у сфері публічного управління [1, с. 376].

Зазначене визначення вказує на використання вченою як форми та методу діяльності, що характеризує відповідний напрям реалізації органом публічної адміністрації своєї компетенції. В продовження вчення звертає увагу, що використання даної термінології тільки сприятиме адаптації національного законодавства та науки адміністративного права у європейську спільноту та забезпечить викоренення відповідних неточностей тощо.

В той же час, науковці О.В. Джафарова та С.О. Шатрава в межах наукової праці звертають увагу, що на сьогоднішній день адміністративно-правові інструменти під час реалізації своєї компетенції суб'єкти публічної адміністрації використовують відповідні форми та методи, що у сукупності забезпечують реалізацію поставлених перед останнім завдань та функцій, з метою дотримання відповідних правових норм у суспільстві [2, с. 26].

Доречно вказати наукову працю Ю.Ф. Щиголя, який досліджував питання реалізацію державної політики у сфері захисту інформації через відповідні адміністративно-правові інструменти. Вчений акцентував увагу, що використання термінів «форми державного управління» та «інструменти публічного адміністрування» визначається лише потребами євроінтеграційними процесами та необхідністю оновленням понятійного апарату [3, с. 160-161].

В. В. Безега досліджуючи адміністративно-правові інструменти безпосередньо в діяльності поліції як суб'єкта сектору безпеки і оборони розглядає його через розуміння адміністративної діяльності останньої та змісту основних ознак. Слід звернути увагу, що вчений виокремлює відповідні види адміністративно-правові інструментів в діяльності поліції з акцентом реалізації основних повноважень як суб'єкта сектору безпеки й оборони: видання нормативних та індивідуальних правових актів з питань забезпечення сектору безпеки й оборони; укладання адміністративно-правових договорів з питань сектору безпеки та оборони; учинення інших юридично значущих дій (створення актів-планів та актів-дій) [4, с. 15].

Слушною в межах наукової праці є науковий доробок І.В. Іщенко, який розглядає адміністративно-правові інструменти діяльності органів Національної поліції як суб'єкта реалізації превентивної функції. Вчений також розглядає останні через відповідну сукупність форм та методів, що забезпечують Національній поліції реалізовувати превентивну функцію держави із акцентом на основні напрями діяльності останньої [5, с. 175].

Автори навчального посібника В.М. Бевченко та Р.С. Мельник у навчальному посібнику «Загальне адміністративне право» розглядають інструменти діяльності публічної адміністрації через відповідні їх види: нормативні акти публічної адміністрації; адміністративний акт; адміністративний договір [6, с. 253].

Аналіз правничої літератури надав можливість виокремити види адміністративно-правових інструментів превентивної діяльності Національної поліції, а саме: 1) нормативні акти органів поліції у сфері превентивної діяльності; 2) адміністративні акти при здійсненні превентивної діяльності; 3) адміністративні договори в превентивній діяльності органів поліції; 4) інші юридично значущі дії органів поліції у сфері превентивної діяльності.

В цілому адміністративно-правові інструменти в діяльності Органів Національної поліції становлять відповідний напрям діяльності останніх, що забезпечують виконання превентивної (профілактичної) складової поліції, та забезпечують відповідний спокій у суспільстві, дотримання основних прав та свобод людини та громадянина із врахуванням тих викликів, які мають місце у суспільстві на сьогоднішній день.

1. Патерило І. В. Адміністративно-правові інструменти діяльності публічної адміністрації України : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07 Київ, 2015. 444 с.
2. Джафарова О. В., Шатрова С. О. Адміністративно-правові інструменти взаємодії сервісних центрів МВС з іншими правоохоронними органами. Право і безпека. 2022. № 85 (2). С. 21-28. URL : <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/13882>.
3. Щиголь Ю.Ф. Адміністративно-правові засади формування та реалізації державної політики у сфері захисту інформації: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2021. 259 с.
4. Безега В. В. Адміністративно-правові засади діяльності Національної поліції як суб'єкта сектору безпеки і оборони : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2020. 20 с.
5. Іщенко І. В. Адміністративно-правові інструменти Національної поліції як суб'єкта реалізації превентивної функції держави: поняття та зміст. KELM. 2022. № 6 (50). С. 171-177.
6. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право : навч. посіб. Київ : Ваїте, 2014. 376 с.

УДК 342.951
DOI: 10.31733/17-03-2023-279-282

Оксана ШЕВЧЕНКО
ад'юнкту відділу організації
освітньо-наукової підготовки
Харківського національного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ВПЛИВУ ЩОДО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Дослідження проблематики виконання рішення про застосування заходів дисциплінарного впливу щодо поліцейського здійснювалось вченими в межах більш широкої проблематики, як здійснення дисциплінарного провадження в органах Національної поліції з зосередженням уваги на забезпеченні законності та дисципліни, що у свою чергу є ключовим в теорії адміністративного права, та пов'язано із внутрішньо організаційною діяльністю поліцейських підрозділів.

Зазначена процесуальна стадія включає в себе відповідний процесуальний порядок щодо практичної реалізації накладеного стягнення на поліцейського із врахуванням певних особливостей суспільного стану держави.

В дійсності через превентивний вплив заходів дисциплінарного стягнення відбувається вплив на свідомість та поведінку працівника поліції щодо недопущення вчинення порушень дисципліни та законності під час виконання своїх функціональних обов'язків.

Враховуючи наукову позицію Д. М. Романяк [4] вкажемо, що з урахуванням санкцій дисциплінарних стягнень, що передбачені Дисциплінарним статутом Національної поліції, їх можна поділити на:

- заходи дисциплінарного впливу, що не змінюють правового стану порушника дисципліни і не пов'язані безпосередньо з негативними для нього матеріальними наслідками (зауваження; догана; сувора догана);
- заходи дисциплінарного впливу, що змінюють правовий стан порушника дисципліни і тягнуть за собою негативні наслідки (пониження у спеціальному званні на один ступінь; попередження про неповну службову відповідність; звільнення з посади);
- виключний (надзвичайний) захід дисциплінарного стягнення – звільнення із служби в поліції.

Зазначимо, що передувannya стадії виконання дисциплінарного стягнення передують завершення діяльності дисциплінарної комісії в підрозділі Національної поліції. Отже, у разі якщо за результатами розгляду матеріалів службового розслідування (справи)